

QUART DIUMENGE DE QUARESMA A 2014

Vosaltres us heu tornat llum. Alegrau-vos amb Jerusalem, estigueu contents per ella, tots els qui l'estimau! Diu l'antífona del missal, però d'on ve aquesta alegria enmig de la Quaresma? Pot ser de la nostra descoberta progressiva de Crist llum i de la nostra fe que s'enforteix, de l'esperança quan són a prop les festes pasquals.

Aprendre a conèixer Crist llum del món, viure seguint-lo a ell com a fills de la llum deixant que la llum de Déu converteixi el nostre cor, la nostra mirada i la nostra vida per

professar amb el cec curat: *Jo crec, Senyor i prostrar-nos davant d'ell*, aquesta és l'etapa que ens proposa l'Església, avui, en el nostre camí pasqual.

El baptisme vers el qual caminen els catecúmens és evocat per tres símbols: la unció, la llum, el bany, la immersió (l'aigua) i pel salm 22: em mena vers les aigües tranquil·les.

La fe és un pas personal i lliure: *Déu no mira com els homes.... el Senyor mira el cor.*

Cridats a donar compte de la nostra fe i cridats, com els cristians d'Èfes, a esdevenir cada dia més el que som, progressam per camí de la llum i de la veritat i podem donar gràcies per la joia d'aquesta crida amb la pregària després de la comunió: *Il·luminau, Senyor, els nostres cors amb la llum de la vostra gràcia, a fi que els nostres pensaments siguin dignes de vos, i el nostre amor més sincer de cada dia.*

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR LA PRIMERA LECTURA 1 Sa 16,1.6-7.10-13a

Ens trobam a l'època de la reialesa a Israel. El primer rei Saul (1030- 1010 a C) ha faltat a la seva vocació. El profeta Samuel, com Abraham i Moisès, es convidat per Déu a partir per fer l'elecció i la unció d'un nou rei.

No és perquè sí, el fet de llegir avui les condicions de l'elecció de David, el fundador de la dinastia de la que en naixerà el Messies. El dia del Rams aclamarem: *Hosanna al fill de David*".

Les eleccions de Déu són desconcertants: David, el més jove dels fills de Jesè, el qui està a punt d'anar a pasturar el ramat, aquell que es creia que no tenia prou importància per ser presentat a Samuel, és l'elegit per Déu. Esdevindrà el més gran dels reis d'Israel (1010 -970) Què ens mostren els detalls d'aquesta elecció? David és elegit, escollit per portar a terme una missió determinada: el servei del Senyor i del poble d'Israel, elegit per Déu. Déu elegeix el més petit, el més feble, com succeeix sovint a la Bíblia: Josep elegit entre els seus germans, el jove Samuel, cridat per Déu en el temple, quan Elí dormia...

Déu no mira com els homes, perquè els homes miren les aparences, en canvi Déu mira el cor.

- L'elecció de David està marcada amb una unció d'oli que el consagra i li confereix una missió reial al servei del poble de Déu: estar al costat del pobre, del petit, de l'humil.

- La unció posa en comunió amb Déu i confereix a David el seu Esperit. *Samuel prengué el corn ple d'oli i l'ungí enmig del seus germans.* L'Esperit del Senyor s'apoderà de David a partir d'aquell dia. David és, a partir d'aquí consagrat per la unció. Aquest lligam entre unció i Esperit ens farà llegir Is 61, 1: *1 L'Esperit del Senyor,*

Déu sobirà, reposa sobre meu, perquè el Senyor m'ha ungit (consagrat). M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a curar els cors desfets, a proclamar als captius la llibertat i als presos el retorn de la llum, a proclamar l'any de gràcia del Senyor, el dia que el nostre Déu farà justícia,

Aquest text és aplicat a Jesús a Lluç 4, 18: aquesta paraula de l'Escriptura que acabau de sentir, s'acompleix avui, i al cristià a 2 Co 1, 21: *És Déu mateix qui ens ha ungit i ens referma en Crist, juntament amb vosaltres.*

A aprendre a canviar la nostra mirada com el Senyor que mira el cor, és la primera conversió a la que som cridats.

SALM 22

El poble d'Israel, després de l'Èxode i del retorn de l'exili, mesurà com a que deu la seva vida al Senyor: ell tingué l'experiència de que Déu és pastor.

El salm 22 és la pregària confiada i la confessió de fe d'un pelegrí: *El Senyor és el meu pastor no em manca res... Em mena al repòs vora l'aigua... no tenc por de res. A la recerca de la felicitat. Ell s'abandona a Déu, el pastor del seu poble... perquè tu ets amb mi... habitaré a la casa del Senyor tots els dies de la vida.*

El vocabulari és simple i ben ric: es tracta del pastor que guia i acompanya: pastor, prop de bones pastures (herba fresca) menar a l'aigua, conduir, camí just, passar per, vara, guiar, assegurar, acompanyar.

A la Bíblia, la figura del pastor hi és molt present: Abraham era pastor, Moisès era pastor, David era pastor (primera lectura d'avui). Déu és el pastor atent a les necessitats del seu ramat: com un pastor fa pasturar el seu ramat. Jesús el bon pastor... dóna sa vida per les seves ovelles.

Aquest salm, reconegut per tota la tradició cristiana com a salm de la iniciació cristiana, era cantat, a l'antiga Església, pels nou batiats de la nit de pasqua, que sortits de les aigües tranquil·les de la font baptismal anaven a l'església per rebre-hi la unció de la confirmació: *ungiu el meu cap amb perfum* i participar per primera vegada a l'Eucaristia: *preparau un taula davant meu... vessa la meva copa.*

Avui el salm 22 és proposat pel leccionari del ritual del baptisme d'infants i pel ritual de la iniciació dels adults; és emprat en la litúrgia de la Paraula en el segon escrutini, celebrat el quart diumenge de Quaresma; els catecúmens guiats pel Senyor, pastor (1-3), travessen els barrancs tenebrosos (v 4), de mort per entrar en la vida on tot és gràcia i felicitat (v. 6).

Pregar aquest salm avui ens ajuda a descobrir qui és Déu per a cadascú de nosaltres i a conèixer millor el Pare, i ens permet entrar en l'acció de gràcies de Crist al seu Pare que l'ha tret de la mort.

Aquest salm ens permet també donar gràcies per la riquesa de la vida sacramental en la qual Crist dóna la seva vida divina, el seu cos com aliment i el seu Esperit.

APROFUNDIR LA SEGONA LECTURA (Ef 5,8-14)

Aquest passatge de la darrera part de la carta als efesis és una exhortació a la vida nova dirigida aquells que han rebut el baptisme, anomenat per la tradició "il·luminació. Aquesta il·luminació és do de la fe, però també pas de les tenebres a la llum Cridats de les tenebres a la llum en el Senyor, els batiats, aquells " que un dia van rebre la llum, van tastar el do celestial, van participar en l'efusió de l'Esperit Sant" (He 6, 4), passen de la realitat humana a la vida de fills de Déu que crida a la bondat, justícia i veritat sabent reconèixer el que és capaç d'agradar a Déu.

Seguint el Crist que ha dit: *Jo som la llum del món. Qui em segueix no camina a les fosques, sinó que tindrà la llum de la vida* (Jo 8, 12), però també: *Vosaltres sou la llum del món* (Mt 5, 14), portadors de la llum de Crist que habita en nosaltres, simbolitzat pel ciri encès en el ciri pasqual que rebem a la vetlla pasqual, som cridats a esdevenir cada dia més i més el que nosaltres som: fills de la llum.

Aquest passatge acaba amb la citació d'un himne baptismal simbolitzant a la vegada la Resurrecció i la llum " Per això diem: «Aixeca't, tu que dorms, ressuscita d'entre els morts, i el Crist t'il·luminarà.»

És una invitació, sol·licitant la llibertat de cadascú, a viure segons la vocació rebuda al baptisme: acollir Crist, llum del món, per ser a la vegada llum en el món.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector sabrà distingir bé, en la seva preparació, per remarcar-ho:

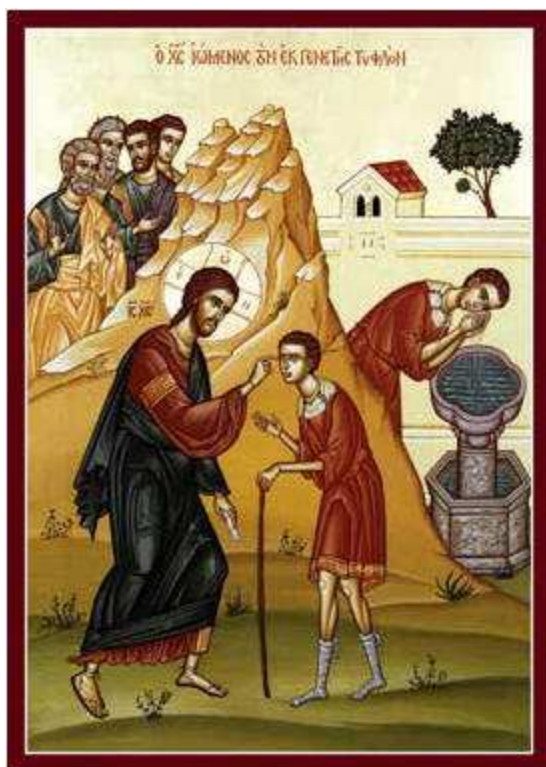
L'adreça INICIAL HABITUAL A LES CARTES: Germans...

Les oposicions que esperen la RENOVACIÓ OBRADA PEL BAPTISME:

En altres temps / ara en el Senyor

Éreu tenebres /ara, en el Senyor...

La CONCLUSIÓ que es cita un cant de la litúrgia baptismal: «Aixeca't, tu que dorms, ressuscita d'entre els morts, i el Crist t'il·luminarà.»

COMENTARI A L'EVANGELI

En el marc d'una festa de la llum

Com a la trobada de Jesús amb la Samaritana al pou de Jacob (diumenge passat), l'evangeli del cec de naixement és un d'aquests grans texts joànics que l'Església, des dels primers segles, ha reservat a la iniciació cristiana dels seus catecúmens

- L'escena succeeix un dissabte, en el context de la FESTA DE LES TENDES. De dues maneres- observa M. Gourgues, el relat sembla marcat per aquest context. D'una part, Jesús s'hi presenta al principi com a "llum del món" (9, 5). Es sap que la litúrgia de la festa de les Tendes comportava, entre d'altres ritus, la il·luminació del Temple en caure la nit. D'altra part, la importància que pren en la curació del cec l'aigua de la piscina de Siloé (9, 7) és sens dubte a lligar al ritu solemne de libació que es realitzava amb aquesta aigua durant la festa (Jean. De l'égèse à la prédication. Tom 1, Col

Livre la Bible, nº 97 p. 60.

- El clima general és el d'una VIVA TENSÍÓ, particularment amb els fariseus, sobre la identitat de Jesús i de la seva missió. Revelant la identitat de Jesús com a llum del món, la curació, continua el mateix autor, constitueix una espècie de proclamació existencial d'una dada fonamental...: l'última manifestació de la llum xoca amb el refús (o.c. p. 61)

... la trobada on s'inaugura un itinerari de reconeixement...

Com diumenge passat, nosaltres som empesos per Jesús en un itinerari de reconeixement.

- Les ENTRADES I SORTIDES dels diferents actors en ritmen les etapes i estructuraven el relat.
- Present al començament, Jesús desapareix tot d'una de l'escena fins el moment en que, anant a trobar el cec curat, i li fa aquets interrogant: *Creus en el Fill de l'home?*
- Entre el començament i el final de l'episodi, el cec curat es troba sol, davant les preguntes requeriments dels veïns i els "habituals" que s'interroguen; amb els "fariseus", que el bombardegen amb

preguntes; amb els seus propis pares” que eviten comprometre’s; amb els “fariseus”, que el convoquen una segona vegada, i després d’un intercanvi viu “el treuen fora”.

Els CANVIS D’APEL·LACIÓ sobre Jesús hi marquen la progressió en el reconeixement: primer designat com “l’home que s’anomena Jesús”, després “un profeta” i com algú que ve de Déu, finalment és confessat com el “Fill de l’home”.

Les PARAULES CLAUS hi introdueixen el sentit profund del que es realitza.

- Tot al llarg de l’itinerari, “ser cec” (expressió que es repeteix 15 vegades, és oposat a “veure” (13 vegades)
- A cadascuna de les etapes, retorna la mateixa fórmula: *Ell m’ha obert els ulls*”, un total de 7 vegades, la xifra de la totalitat; una manera de dir simbòlicament que el cec ha estat curat totalment.
- En efecte, a la segona trobada amb Jesús, descobrim com la seva curació física no és res més que la curació molt més profunda que li permet a partir d’ara de veure en un “creure”. *I qui és el Fill de l’home*, interroga ell, *perquè pugui creure en ell? Tu el veus*, respon Jesús, *i és el qui et parla*.

...que culmina en una confessió de fe:

Tot comença per UNA MIRADA DE JESÚS, que, “sortint del Temple, veu en el seu camí un home que era cec de naixement. Compartint la creença comuna segons la qual la malaltia seri una conseqüència, els seus deixebles no poden parar de preguntar: *Rabbí, perquè aquest home és cec? És ell qui ha pecat o els ses pares? Ni ell, ni els seus pares*, els respon Jesús, però el mal del que aquest home pateix permetrà a l’acció de Déu” de manifestar-se en ell, i a ell Jesús de revelar-se simbòlicament com la llum del món” conduint a cadascun a prendre postura davant d’ell.

La CURACIÓ d’aquest home és descrita amb una gran sobrietat (2 versets), així l’evangelista està preocupat en conduir-nos del signe fins Aquell que el signe revela: l’Enviat.

Jesús comença a fer fang amb la saliva (en el segle II Ireneu hi veié, en el gest de Jesús, modelant els ulls del cec, l’acompliment del gest de Déu modelant el cos d’Adam). Després aplicant aquest fang sobre els ulls del malalt, ili ordena: *Ves a rentar-te a la piscina de Siloè (aquest nom significa l’Enviat). El cec hi anà i es rentà; i tornà veient*.

- Aquesta curació desferma una sèrie de REACCIONS, que s’encadenen fins a prendre l’alçada d’un procés!
- Hi ha els VEÏNS i els habituals”, que no s’interessen massa sobre el fet de la curació i el “com” d’aquesta curació. La seva pregunta és sobre el lloc on es troba el seu autor: *I ell, on és?*, pel que fa a ella, sembla motivada sobre tot per la curiositat.
- Seguidament hi ha els FARISEUS. Ells són des del principi dividits sobre la realitat del miracle i sobre la seva interpretació com a signe. Alguns d’entre ells arriben, no havent pogut negar-ne l’existència, a considerar aquesta curació més que sota l’angle material d’un “treball”, prohibit en dissabte. *Aquest no ve de Déu, perquè no observa el repòs del dissabte*.
- Finalment hi ha els PARES del cec. Convocats pels “jueus”, confirmen que es tracta del seu fill. Però, encara que disposats a creure i a reconèixer el Crist en Jesús (v. 22), es guarden de revelar qui ha realitzat aquesta curació: *Ells van dir: Ell és prou gran, interrogau-lo a ell*.
- *En el que fa referència a l’amenaça d’exclusió de la sinagoga*, nota M. Gougues, *que no hi ha res que indiqui que una mesura així hagi estat presa en referència als deixebles de Jesús mentre aquest vivia, ni tampoc en els primers temps de l’Església. En canvi es sap que, vers el final del segle I- el període en que va ser redactat l’evangeli (de Joan), fou decretada l’excomunió dels Natzarens (o.c. p. 80-81)*.

- La notícia de les injúries, de que el cec curat ha estat objecte, i de la seva expulsió de la Sinagoga, provoquen una NOVA INICIATIVA DE JESÚS. Sabent que l'havien expulsat, Jesús el va a trobar, i el diàleg que inicia amb ell condueix a l'ex cec a una confessió de fe: *Creus en el fill de l'home?* Respon el cec curat: *I qui és, Senyor, perquè pugui creure en ell? Tu el veus, i parla amb tu.* Paraula de revelació a la que el cec curat respon: *Hi crec, Senyor, prosternant-se davant d'ell.*

- L'episodi s'acaba en una DECLARACIÓ DE JESÚS en forma de judici. Aquesta desvetlla el que ha passat en el secret dels cors: *«És per fer un judici que jo he vingut en aquest món: Perquè els qui no hi veien, hi vegin, i els qui hi veien, es tornin cecs.»* Un perquè – precisa el P. Guillet, *que designa aquí no la finalitat, sinó la conseqüència.*

- Per tothom, el cec del Temple era un home sense riquesa, sense poder, sense saviesa. Sense riquesa: demanava almoïna. Sense poder; anava perdut enmig de la multitud anònima dels miserables que atreïa el lloc sant. Sense saviesa: nascut cec, i així descartat de poder llegir la Llei, no podia – es creia- fer res més que romandre pecador tota la seva vida.

Però aquest home ha fet un camí inaudit que l'ha conduït de les tenebres al reconeixement d'Aquell que és la "llum". *No que arribi a tot açò de primer cop – adverteix M. Gougues. Al contrari, fa un camí avançant progressivament. És per etapes, poc a poc, que el cec passa de la vista física, de l'accés a la llum material, a la fe que li dóna accés a la llum del món... I el que és frapant és que aquest encaminament en i vers la fe és ocasionada i provocada, per dir-ho així, pel fet d'haver-se de comprometre i testimoniar. El reconeixement comporta el testimoniatge, però és a través d'aquest darrer que el reconeixement s'enforteix i s'aprofundeix poc a poc. L'inici del relat dóna la impressió que, si no l'haguessin interrogat, el cec hauria restat en una percepció molt vaga de la identitat de Jesús i del sentit del que li havia succeït (o.c. p. 82-83)*